

יורה דעה הלכות עבודת כוכבים קנ קנא

לישראל החשוד למכור להם ולא לישראל לסמים דבר שיש בו נזק לרבים כגון דובים ואריות ולא שום כבלי זיון ולא *סדן* (שטא"ק בלשון אשכנז כן פירש רש"י בפ"א דף ס"ו) ולא כבלים *וקולרין* (פירוש מענין ויתונו ונסונו בלשון ויתונו ונסונו בקולרין) (פירוש ברזל סביב סגור) ושלשלאות של ברזל ואפילו לעשת של ברזל ולא משחויזים להם כלי זיון *ולא* בונים להם מקום שדנים בו בני אדם : ו' יהיו ישראל שוכנים בין עובדי כוכבים וזכרתו להם ברית מותר למכור כלי זיון לעבדי המלך וגיבויותיו מפני שעושים עמהם מלחמה עם צרי המדינה להצילה ונמצאו מגנים עליהם שהרי הם שרוים בתוכה : ז' *אין* מוכרין להם בא"י כל דבר המחובר כגון אילן וקמה אבל מוכרים על תנאי שיקוץ (י) וקוצץ : ח' *אין* מוכרים להם בתים ושדות בא"י אבל משכירין להם בתים ולא שדות ובכוריא מוכרים בתים ומשכירים שדות ובחוצה לארץ מוכרים אלו ואלו : ט' *לא* (יא) ימכור ולא ישכיר לג' עובדי כוכבים ביהוד בשכונות היהודים אבל לאחד או לשנים מותר למכור או להשכיר כל מה שירצה *ולא* חיישינן שמא ימכור או ישכיר הוא לאחרים : י' (ה) *אף* במקום שהתירו להשכיר לא התירו אלא לאוצר וכיוצא בו אבל לא (יב) לדירה כיון שאין (יג) נוהגים להכניס עבודת כוכבים בביתם (סור) המוכר בית מעבוד כוכבים יש להחמיר שלא להניח שם דמות עבודת כוכבים של העובד כוכבים (הנאות אשירי ספ"ק דע"ז) : י"א ראסור ליתן כתנת חנם (יד) לעובד כוכבים *שאינו* מכירו : יב' *מותר* לפרנס (טו) ענייהם ולבקר חוליהם ולקבוע כתיבה ולהספידן ולנחם אבליהם משום דרכי שלום : יג' *אין* מבחין ביד עני עובדי כוכבים כלשול לקט שכחה ופאה : יד' *אסור* לכפר בשבחן של עובד כוכבים אפילו לומר כמה נאה עובד כוכבים זה בצורתו קל וחומר שיספר בשבח מעשיו או שיחבב דבר מדבריו *אבל* אם מכוין בשבחן היהודות להקב"ה שברא בריה נאה כזו מותר :

קנב שלא יאכל הישראל עם העובד כוכבים אעפ"י שאוכל משלו • ובו ב' סעיפים :

א *עובד* כוכבים העושה משתה לחופת בנו או בתו (א) אסור לישראל

פתחי תשובה

דלא פליגי כו' וע"ד נראה ראה לדבריו ממשה דמאי פ"א סוכה כגמ' דחולין דף ו' הנותן לחמיו מעט כו' ע"ס ודוק : (ה) אף במקום שהתירו כו' - הלשון קשה טובא דמשמע שיש מקום שאסור להשכיר והלא אף בל"י מותר להשכיר כמ"ס בסע' ח' ובגמ' דעדות כוכבים דף כ"א אמרין כדריא אף במקום שאסור להשכיר מכלל דאיכא דלא מוגרי וסחמא כו' מאיר דל"י כ"י יוס' ככל דוכתא בל"י מוגרי פ"א וחס' כן לירדן דסקיין כ"י יוס' לא שייך זה הלשון אף במקום כו' אלא ולא התירו כו' אם לא נהדחוק דס"ל להמחבר כמ"ס בירושלמי כדילוי הו' שם דדוקא בל"י מלא התירו אלא להשכיר כו' ע"ס - שוב אחר זמון מלאכי בשו"ס ר"ל בן חנינ' ביומ"ט ש' שמעון על קושיא כנ"ל בלשון כמכ"ס ז"ל שחול כלשון המהדר ומייק דודאי כמחמ' סחמא כמ"ס דלא הוזהר במשנה שום איסור שכיחות בשם מקום לדעת ר' יוס' ולא שייך לומר לדעתו אף במקום אבל בגמרא אמרו דלעת ר' יוס' אסור להשכיר לס' ג' נהים פסוטים וכתבם ז"ל כתבו כסמיון ועדך האיסור סוס כתב אף במקום עכ"ד ע"ס :

באר היטב

סוסיס סחמא וכו' בל"י חס"י רמ"ז וכל זה צנחמה סמ"א ס' כנל בסורה כתב ס' ההרמות ופוסקים דל"י לכל זה דל"י דלשחיסה לוקחם וכמ"ס רש"י : (י) וקוצץ • פירוש שהעובד כוכבים קוצץ אחר המכירה וא"ל להיות קוצץ בשעת המכירה ש"ד : (יא) ימכור • פירוש אף בחו"ל לאר"י ש"ד : (יב) לדירה כתב ג"י ונראה דלמכור אפילו לדירה שרי כיון שקנאו העובד כוכבים ואין לישראל זכות זו אע"פ שמכנים בו העובד כוכבים עבודת כוכבים לית לן בה : (יג) נוהגים • כתב הש"ך קשה דהא חזין שמכניסין עבודת כוכבים בבתיהם ואפסר זמן הרב לא היו נוהגין להכניס עבודת כוכבים בבתיהם בקנב א"נ כדכתב הראב"ן דלפילו מכניסין עבודת כוכבים בבתיהם שרי משום דכיון דלאות ישראלים נוהגים מס מקרקעות להעובד כוכבים אינו מיוחד הבית לישראל : (יד) לעובד כוכבים • כתב הכ"י בחמ' סימן רמ"ח דכל שובדי כוכבים נמשע אפילו ישמעאל לאפוקי נר חובב

דלא וע"ס : (טו) ענייהם • משמע אפילו בלא עניי ישראל ש"ך וכ"כ הכ"ה שכן נהגו וכ"כ **קנב** (א) אסור • דכריתיה נסתק אס' יש נזקין יהיה משום איבה כמו כנ"י קמ"ה וכתב עליו הס"ד דנריו הא"ך יסתק כמה שמפורש בפסוק פן חכרות ברית וגו' וקרא לך ואלכלת כרי שהתו שיה

דף ס"ז בברייתא
דף ס"ז למימרא
ס"ז דף ס"ז מפני
שלאו לרדד ולנסות
ממנו כל זיון כסם
נמשכס בל"י כרס"ס
כפ"ט מהמ"א
מממלא דרב אפי
שם ס"ג שם כפ"י
ממשנה שם דף י"ט
וכרבי יוסה וכו'
הטור בשמו ושלום
הכניס אכיו הרא"ש
עמשה שם וכו'
יוסי פתימלא דרב
יוסף שם צבאכני שם
הלכנו דלמי לא
מפקדין קסנממנ'
הברייתא שם דף כ'
שכר"ש כ"ס
החוספות הברייתא
גיטין דף כ"א
אמסנכסם בברייתא
ומימלא דרב עבודת
כוכבים דף כ'
הברייתא מע"ס
ברש"י וכו' ונהבאר
נא"ה ס"ס ככ"ס

אברייתא דרבי
ישמעאל ע"א דף ט'
וילף לן מן וקרא
לך ואלכלת מזבח
שמעל עליו הכתוב
על חילתו כאלו